

DEBRECZEN

független és 48-as politikai napilap.

1913. XLV. évfolyam.

56-ik szám.

Szombat, július 26.

Előfizetési ár szétküldéssel:
HELYBEN: Egy óra 1 korona
Negyedévre 3 „
Egyes szám ára 4 fill.
VIDÉKEN: Egy óra 1 K 50 f.
Negyedévre 4 K 50 f.
Egyes szám ára 6 fill.

Felelős szerkesztő:
KIRÁLY PÉTER DR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Darabos-utca 7. szám.
Telefon: 412.

Adóemelés.

Debreczen, július 25.

Ma már kétségtelen, hogy a hadsereg békelétszámát az ősszel fölemelik s hogy rendes és rendkívüli katonai szükségletre a delegációktól a hadügyi költségvetésnek néhány száz millióval való felemelését fogja kérni a kormány.

A jövő esztendőben tehát olyan kiadásai lesznek az országnak, amelyet a mai bevételi forrásaiból fedezni nem fog tudni. Régente hasonló helyzetben a kormány könnyen segített magán, kölcsönt vett fel s ebből a kölcsönből fedezte a szükségleteket. Igaz, hogy ezen az uton jutottunk el oda, hogy ma öt és fél milliárd az állam adóssága, de a költségvetés egyensúlyát fenn lehetett tartani s minden kiadásra meg lehetett találni a fedezetet is. Most azonban ennek vége van, mert a nemzetközi pénzpiac helyzete olyan, hogy egy nagyobb államkölcsön felvételére gondolni sem lehet. Az államnak tehát a saját pénzforrásaiból kell előteremteni a szükséges összegeket.

A magyar államgazdaságban igazi jelentősége csak az adóknak van — Az állami birtokok s az állami üzemek tiszta bevétele a két milliárdot meghaladó költségvetésben ugyszólván nyom nélkül tűnik el s még a legnagyobb állami üzem, az államvasut is alig hozza meg a befektetett tőke kamatait, amortizációját s az üzemköltségeket. A tarifák újabb emelésére alig lehet gondolni, mert ez szükségképpen a forgalom csökkenését idézné elő s gazdasági életünket bénítaná meg. Marad tehát az adó; s az adócsavar az, amelyhez a kormány végső szorultságában nyulni akar.

A fogyasztási adók emelése kétélű fegyver, mert a tapasztalat azt bizonyítja, hogy minden emelése a fogyasztási adónak a fogyasztás csökkenésével jár. Az állampénztár legutolsó kimutatása már is a fogyasztás csökkenését mutatja, mert az állam bevételei a fogyasztási adókból ez év első negyedében ijesztő módon csökkentek. A nagy drágaság amugy is arra kény-

szeríti a polgárságot, s a nagy munkás-osztályt, hogy a szájától vonja el a falatot, hogy hus helyett krumplit egyék, bor vagy sör helyett vizet igyék s miután akár a szesz italok adója, akár a husfogyasztási adó emelése még inkább drágítaná az árakat, nyilvánvaló, hogy ennek a fogyasztás csökkenésére is újabb befolyása volna. A dohányadó bevételeinek emelkedése sem következett be olyan mértékben, mint a mekkorára a kormány számított. Így tehát tulajdonképpen az egyenesadó bevétel az, ahol a kormány szabadon vél garázdálkodhatni.

Mikor Wekerle kidolgozta az egyenes-adók reformját, a koalíciós parlament ezt csak azért fogadta el, mert Wekerle az egyenes-adó bevételeknek körülbelül husz millió koronával való csökkenését jelentette be az adóreform hatásaképpen. A Lukács-kormány azonban a tavaly júniusban életbeléptetési törvényt dolgozott ki az adótörvényekhez, s ebben minden jót, amit a Wekerle-féle reform magában foglalt, — hatályon kívül helyezett, s körmönfont ravaszh intézkedésekkel azokat az adótörvényeket, melyeknek eredeti célja adócsökkentés volt, oda módosította, hogy súlyos adóemelésre vezettek volna. Ezt a javaslatot aztán a munkapárt akkor, mikor az ellenzékét rendőrség és katonaság megakadályozta abban, hogy a parlamentbe jusson, vita nélkül megszavazta.

Az egész ország felzudult az ellen a merénylet ellen és a hangulat olyan elkeseredett lett, hogy maga a munkapárt követelte a kormánytól az adótörvények végrehajtásának elhalasztását. Teleszky eleinte lemondással fenyegetőzött, utóbb azonban belenyugodott, mikor módot kapott arra, hogy az elhalasztást az átdolgozás szükségével indokolhatta.

Teleszky azonnal átlátta, hogy csak az ő malmára hajtja a vizet, s hogy azt az engedékenységet, melyet ő az adótörvények életbeléptetésének elhalasztásával tanusított, az országnak végül is drágán kell majd megfizetnie. Hozzáfogott az adótörvények átdolgozásához, s ma már hírek keringenek arról, hogy az új adójavaslatok elkészültek, s hogy azok az egyenes adóterhet lé-

nyegesen súlyosítani fogják. Az új javaslatok rendelkezése ma még ismeretlenek ugyan, de kétségtelen, hogy Teleszky az új adótörvényeket adóemelésre akarja felhasználni, hisz ez a szándéka már az életbeléptetési törvény-nél is kitűnt. Epen ezért nem elég, hogy összetett kézzel várjuk, míg ez az új veszedelem reánk szakad, hanem a városok lakosságának, a kispolgárságnak és a munkás-osztálynak már most szervezkednie kell, hogy az új adóreform készületlenül ne találja.

Osztokodás Nisben.

Béke előtt.

Debreczen, július 25.

Felosztják Macedóniát, fejdarabolják az európai Törökországot és aki legtöbbet éldozott tíz hónapon keresztül azért, hogy a török félhődj, a pogány kitakarodjék a keresztény Európából, ak legtöbb vért vesztet, a harcos, derék Bulgária örül, ha akkora marad a területe, mint volt az első háboru előtt.

Es az a nemzet, amely a legszimpatikusabb volt Európa előtt, amelynek katonáiról azt tudtuk az első háboru idején (csak néhány hónappal ezejött!), hogy kulturemberek módjára fogadják el a török városokat: ma azt olvassuk rójuk, hogy gyilkos, rabló, vérengző, éllatias becstelen nép, amely százával ölte meg a békés lakókat: öregeket, gyermekeket, megbecstelenítette az asszonyokat, lényokat, elrabolta a meggylkoltak pénzét és rájuk guujtotta a házakat!

Igy ismertetik meg Európával most a görögök — maga a görög király — a bojárókat, hogy a szimpétia ne csak antipátivá, de utájtává, gyűlöleté váljék.

Es Bulgária nem ér rá tiltakozni e retentően csuf hírek ellen, — mert Bulgária dermedten, szinte hajléra váltan várja: mennyit hasitanak je még belőle volt szövetséges társai: akiket ejlenségévé tett; mindig jó barátja: a sunyi Románia, amely ki sem huzza kardjét és a jegtermékennyebb területet foglalja el; — és régi ejlensége: a török, amely most szintén megjelent — rabolni.

Es a nagyhatalmak nézik a Balkánon jejtészóc borzajmas és változatos tragédiákat.

A „Bikszádi” Gyógy-ásványvíz

természetes

vegyi alkotórészeinél fogva a legjelesebb. Gyógyhatása főülmulja a hasonösszetételű külföldi ásványvizeket. Hurutos bántalmaknál páratlan. Az idei termésti savanyu borral vegyítve kellemes ital.

„BIKSZÁDI” GYÓGYFÜRDŐ IGAZGATÓSÁGA.

Egy üveg Bikszádi víz kapható minden fűszeres boltban 32 fillérért, üres üvegért visszafizetnek 8 fillért. Árjegyzéket kívánatra küld.

— nézik és nem tudják eltalálni: mit is csinálnak?

Nisben megkezdődött a béketárgyalás a volt szövetségesek és Románia között. Az csak természetes, hogy a főnyerő itt Románia lesz, mert hisz az ő hadseregéből még egyetlen ember sem esett el, az erő mellett van.

A szerbek köveleléseit a festvéri gyűlölet — amelynek nincs határa — fokozza; a görög pedig a szövetségesek között mindig a legkönnyebben győzött: győzelme most az osztrókodásnál is a legkönnyebb lesz.

Bizonyos, hogy stíjastalan befejezése ez a kaméer osztrókodás a hősi pózoknak és az égyüdügésnek, amelytől egy évig borzongott Európa, de mindegy. A fő és a legszebb még is csak az, hogy vége a barbár mészárszéknek.

Mit vesznek el a debreczeni üzletvezetőségtől

Az új nagyváradai üzletvezetőség.

Debreczen, júl. 25

(Sajét tudósítónktól.) A munkapárt kormányának gyöngyörű ténkedési közül különösen érdemes megjegyzésre a nagyváradai üzletvezetőség felállítását. A város ugyanis — a választások idején — az őriési terror és vesztegetések hatása alatt munkapárti képviselőt, Hoványi Gézát választotta meg a Josth-párti programmal föllépett Gatz Antal volt bihari koalíciós főispánnal szemben, amit most azzal igyekeznek meghátalni a nemzeti munkapárt és a debreczeni díszpolgár Tisza, hogy a kiesőszakolt bizalmakért megadja Nagyváradnak az üzletvezetőséget, a debreczeni üzletvezetőség rovására.

Az egyik nagyváradai lap munkatársa beszélgetést folytatott ebből az alkalomból az egyik nagyváradai főtisztviselővel, aki arra a kérdésre, hogy körülből mely vonalak fognak az új nagyváradai üzletvezetőség hatáskörébe tartozni, a következőket mondta:

— Pozitívumról még alig számolhatunk be, de annál több a kombináció az új vasutvezetőség vonalaira. Amint én látom a helyzetet, — 1280—1320 kilométernyi vonalat kap a nagyváradai üzletvezetőség. Kevesebbet alig, mert ez a normál-méret, többet meg azért nem, mert az már a forgalmi értékek rovására menné, meg azért nincs is több olyan vonal, amely ide a szomszédos üzletvezetőségek forgalmi megzavarása nélkül bekapcsolható lenne. A mi vonalaink minden valószínűség szerint ezek lesznek:

1. Szajóközlől—Magyarnádasig (fővonal) 260 kilométer. Tervben van itt az is, hogy Szajóközlől csak Bényfihunyadig kapja meg Nagyvárad a vonalat, ez így csak 222 kilométer, de ez a jgha lesz így. Egy vonal két utat nem szolgálhat, kell, hogy Kolozsvártól Nagyváradig függjön a fővonal. 2. Nagyváradtól—Szegedig (fővonal) 278 kilométer. Ez lesz az üzletvezetőség második fővonala. 3. Nagyvárad—Vaskőh (hegyi rdekü vonal) 110 kilométer. 4. Nagyvárad—Püspökfürdő (hév.) 10 kilométer. 5. Nagyvárad—Félfürdő (hév.) 11 kilométer. 6. Nagyvárad—Gyoma (hév.) 112 kilométer. 7. Nagyvárad—Erményfalva 60 kilométer. 8. Nagyvárad—Debreczen 71 kilométer. 9. Vésztől—Pusztaholló 83 kilométer. 10. Karcag—Tiszafüred 45 kilométer. 11. Püspökladány—Szeghalom 48 kilométer. 12. Debreczen—Nagyléta Vértés 33 kilométer. 13. Kisújszállás—Kistereme 128 kilométer. Minthogy a déli Mátra körös-völgyi egyesült vasutak többi vonalait Nagyváradhoz tartoznak, az egységes kezelés kívánatosá teszi ennek a vonalnak idecsatolását. Körülből ezek lesznek az új üzletvezetőség vonalai. Ha Bényfihunyadtól kapjuk az új fővonalat, akkor 1283 kilométer vasutvonal lesz az üzletvezetőségé, ha Magyarnádasig, akkor 1321. Olyan csekély a differencia, hogy igazán csak forgalmi szempontok jöhetnek miatta figyelembe.

Amint ebből a tervezetből látható, Debreczen jó egy pár vasutvonalat lesz megrövidítve. Amit pedig igazán nem érdemel meg éppen az a Debreczen, ahol nem is olyan rég díszpolgár lett Tisza.

Vagy talán éppen ez a hála s nekünk még meg kell köszönni, hogy az egész debreczeni

üzletvezetőséget nem utalja Nagyváradra? — könnyen megeshetik. Az ilyen «puritán» emberből, mint Tisza, kitelik az ilyesmi.

Románia diktál

Kirkilissze lángokban

A szerbek Szófia ellen.

A balkáni háború legutóbbi eseményeiről a következő tudósítások számolnak be:

Tanácskozások fegyverszünetről és békéről.

Bukarestből jelentik: Az éjje beérkezett Görögország válasza a román indítványhoz. A görög kormány azt az óhaját fejezi ki, hogy a fegyverszünet is Bukarestben köttessék meg.

A román kormány azt válaszolja, hogy ezzel egyetért, ha előzőleg Nisben a hadsereg felvonulását és az ellenségeskedések megszüntetését ehatározzák. A többi, a fegyverszünettel összefüggő kérdéssről Bukaresiben lehetne tárgyalni, éppen úgy, mint a békepreliminárék és maga a béke fölött. Románia azt reméli, hogy Görögország ezt az új román javaslatot elfogja fogadni, amely az előző román javaslatnak a gondolatát, mely szerint a bukaresti tárgyalások megkezdése előtt az ellenségeskedések az egész vonalon megszüntessenek, fenntartja.

Bukarestben tárgyalnak.

Belgrádból jelentik: Itt híre jár, hogy a bolgár békedelégátusok már el is utaztak Nisből, minthogy ott nem lesznek tárgyalások. A tárgyalásokat a jövő héten Bukarestben kezdenek.

A békefeltételek.

Athénből jelentik: Biztos információk szerint a szövetségesek békefeltételeiket csak a bukaresti békekonferencián fogják közölni. Most már bizonyosra vehető, hogy a feltételeket a

Három gyilkosság.

Esküt urak!

Beismerem, hogy megöltem egy venyegényt. A tárgyalás során önök meg tudták, hogy hogyan követtem el a gyilkosságot s az ügyész ur elmondta a súlyosítót, a védő ur pedig az enyhítő körülményeket. De vannak olyan körülmények is, amelyekről önök nem ismernek s amelyeket most én akarok elmondani.

Én már két más embert is megöltem. Mielőtt e legutóbbi gyilkosság miatt elítélnének, szükségesnek tartom, hogy a két előbbi gyilkosságomról is tudomást szerezzenek. Mert na önök ezt a három gyilkosságot összehasonlítják, — talán igazságosabb lesz az ítéletük.

Annáira bűnös vagyok-e a harmadik gyilkosságban, mint a két tejsőben? Erre a kérdésre kell felelnöm.

Családom gazdag volt. Ugy neveltek, mint egy kis herceget. Husz éves koromban nevelésesen ostoba és kegyetlenül önző voltam. Természetesen igen sok nőt meghódítottam. — Egyebek között elcsábítottam egy igen előkelő hivatalnoknak a feleségét is; pedig ez az igen derék ember baráti szeretetével tüntetett ki. — Egyszer meglepett bennünket s engem nárbajrá hívott. Nem tudott benni sem a pisztolyról, sem a karddal, én ellenben mester voltam úgy a céllövészetben, mint a kardvívásban. Ő a pisztolyt választotta. Eleintén azt

gondoltam, hogy kiméjni fogom, de mikor aztán szembeszálltunk, valamely nemtelen, vadállati érzés vejt rajtam erőt. Alighogy elhangzott a jeleszó, löttem s megöltem azt; az embert, akít előbb megsértettem.

Aztán csupán csak a forma kedvéért megjelentünk a törvényszék előtt, amely fölmentett engem a nárbajsegédekkel együtt — szokás szerint. És ettől kezdve minden jó nevelt ember előtt a lovagias bátorság mintaképe voltam. Ime, ez volt az első gyilkosságom.

Igen előkelő módon éltem s epazaroltam az örökségemet, még mielőtt nagykoru lettem volna. Aztán fölvetek a hadseregbe, a lovas-séghez. Mivel igen előkelő pártfogóim voltak, az afrikai csapatokhoz küldöttek. Ott épen háboruskodtunk a benszüjtöttekkel, vígan tizedeltük azokat a szegény embereket, akik semmi eguebet nem követtek el, minthogy védelmeztek a hazájukat. Természetesen én is igyekeztem magam a gyilkosságban kitüntetni.

Egyszer tíz emberrel együtt kémszemlére küldöttek ki. Mikor már messze benn jártunk a pusztaságban, egyszerre csak feltűnt előttem, vagy hátrám méternyire, egy lovas. Még most is mintha szemem előtt volna: igen szép, igen nemes és igen nyugodt alak volt s szép fejét büszkén föjemejtve bémulta a lenyugvó napot.

Véllamra emeltem a puskámat s rálöttem az arabra; ejtájtam s kezeit kinyújtva, leesett a

lőről, mely rémülten vágatott tova. Az arab rögtön meghalt. Hazavittük a téborba, a hol azonnal megtudtuk, hogy egy előkelő törzsfőnököt löttem agyon, akinek a halálával a benszüjtöttek fökelése le volt verve. Az ezredés szerencsét kívánt a hőstetemhez s biztatott, hogy a katonaságnál fényes jövő vár rám. A katonai érem-éremmel ki is tüntettek. Ime, ez volt a második gyilkosságom.

A harmadik gyilkosságot önök is beismerik. Mivel nem volt pénzem s nem remélhettem, hogy vajakítól örökölni fogok, kénytelen voltam megvélni a hadseregtől. Nem tudtam, hogy mihez kezdjek, mivel semmihez sem értettem. Néha kerestem naponként két-három frankot azzal, hogy címeket másoltam egy hirdetésű irodában, de ez nem sokáig tartott. Laktam minden éjjeli menhelyen, koldultam és a szemétdombon is ennyit kerestem.

De nem tudom, hogy értik-e önök beszédemet? Jó volna, ha minden bíró és minden esküt megtanulná előbb, hogy mi az az éhezés.

E kínos napokban megismerkedtem ama koldusok egyikével, akik rongyokban járnak és éheznek s egy nyomoruságos származáson halnak meg, amelyben azonban egész vagyont rejtgetnek.

Nem mondom el, hogyan tudtam meg, hogy ennek az embernek pénze van. De megtudtam, hogy hetvenezer frankot rejtget a vac-

Balkáni egyensúly szempontjának teljes figyelemben tartásával szabják meg. Ez az alap-gondolat indokolja a szövetségesek igényeinek jogosságát, akik nem kérnek lehetetlen dolgot, de azt akarják, hogy a Balkánon tartós béke, hozzanak létre. Román részről semmiképp sincs veszélyeztetve a kérdés sima megoldása, mert Románia maga a szövetségesekkel vagy előzetes megállapodás nélkül is kizárólag a Balkán egyensúly érdekében avatkozott be a közösharcba, mert szerinte Nagy-Bulgária államát ve szedejmet jelentett volna Romániára nézve. A Görögország és Szerbia közt fennálló becsületes defenzív szerződés mindenről gondoskodott és nem hagyott hátra semminemű hézagot, mely ürügyet adhatna a szövetségesek közötti viszálykodásra. Ennélfogva felosztásnak a már előre rendezett kérdése nem szolgáltat alkalmat a nyugtalanagra és így sem Görögország, sem Szerbia vagy Montenegró, még kevésbé Románia részéről sem fenyeget semmiféle kompromisszió, mert az egyensúly szempontja mánovégig irányadó marad.

Románia visszanyeri Drinápolyt.

Londonból jelentik: A Daily Telegr. jelenti Bukarestből: Románia csapataival együtt kifogja üzni a törököket Drinápolyból és a várost visszaadja a bolgároknak. Még nem tudják, hogy Románia a saját fejelettségére jár-e így, vagy pedig a hatalmak megbízását hajtsa-e végre.

Leelik Törökországot.

Konstantinápolyból jelentik: A hatalmaknak együttes lépését a portánál a legrövidebb idő alatt várják. A hatalmak föl fogják szólítani Törökországot, hogy csapatait az enoszmidiai vonalig vonja vissza és Drinápolyt ürítse ki. Ha ennek a nagyon nyomatékos formában tett lépésnek nem volna eredménye, a nagykövetek újból együttesen meg fognak jelenni a portán, ekkor azonban már a portát kényszerítő rendszabályokká fogják fenyegetni.

Athénből jelentik: Itteni mérvadó körökben nagy aggodalommal kísérik Törökország gyanús és zavaros beavatkozását a háboruba, mely alkalmassá látszik arra, hogy bonyolalmakat idézzon elő. Törökország előnyomulása dacára a szövetségesek a bukaresti konfe-

kében. Azt gondoltam, hogy ebből a pénzből, amelynek ez az öreg ur úgy sém vesz semmi hasznát, én milyen vígan élhetnék, — husz is ehetném mindennap életem fogytáig.

Ejhatároztam, hogy megopom ezt a gazdag koldust. Alkucsásaj bementem a lakásába; nem volt otthon, — tudtam, hogy hienkor a kőveházak előtt szokott kóregéni. De véletlenül hazajött s amint meglátott, elővette revolverét és rám jött. A golyó a karomba fúródott. Rárohantam a vén koldusra, torkon ragadtam s egyetlen szoritással megfojtottam. A többi nők is tudják. A revolver durranása összecsendítette a szomszédokat s elfogtak, mielőtt még a szájazsékot kikutathattam volna. Ime, ez volt a harmadik gyilkosságom.

Már most e három gyilkosság közül melyik volt a legnagyobb igazságtalanság s a leggyűlöletesebb és leggyévább büntény?

Az-e, amikor egyenőrtén párbajban megöttem egy embert, akit megöltöttem?

Az-e, amikor órozva jöttem egy nemes lovagot, csak azért, mert ő burnuszt viselt, én pedig dojményt?

Uraim, szabadítsék meg egy percre lelkiismeretüket az előítéletektől s hasonlítsák össze azt a dicsőséget, amelyet nekem a két első gyilkosságom szerzett, azzal a halálos ítélettel, amelyet a harmadik gyilkosság miatt sújtani akarnak.

rencián Thráciát semmiesetre sem fogják török területnek tekinteni. Ennek a sorsáról tehát a szövetségesek közösen fognak tárgyalni.

Oroszország fenyegetőzése.

Párisból jelentik: A «Figaro» pétervári tudósítója jelenti:

— Oroszország azt fogja ajánlani a nagyhatalmaknak, hogy még egy diplomáciai lépést kíséreljenek meg Konstantinápolyban és követeljék Drinápoly visszaadását és ha annak nem volna eredménye, akkor rendezzenek fottatüntetést Konstantinápoly előtt.

A «Matin» közli: Oroszország kész megszállani Örményországot, ha a portá a londoni békeszerződés revízióját követeli. A megérkezéssel azonban nem lesz végleges és az orosz sereg abban a pillanatban elvonul Örményországból, mihejyt a török csapatok kiűrik Drinápolyt.

Királissze lángokban.

Konstantinápolyból jelentik: Mielőtt a bolgérokat kiűrték Királisszét, a várost több ponton felgyújtották. Nagy tűz volt, mikor a török csapatok bevonultak. A lakosság nem tudott hova jenni örömben a török csapatok látására. A város még tegnap is égett, bár a török katonaság megfeszített erővel oltja a tüzet.

Viddin is kapitulál.

Belgradból jelentik: Tegnap és tegnapelőtt az egész fronton kisebb összeütközések voltak és a szerbek mindenütt visszaverték a bolgérokat. A bolgérokat kelet felé menekültek. Bieogradzik a szerbek kezén van és már szerb közigazgatás működik. Mára várható Viddin kapitulációja. A várost egészen körülvették a szerbek. Tegnap a bolgérokat nem messze Párotól támadásra nyomultak elő, de vereséget szenvedtek. Kijadencznál átjöttek a határon s ott is futni voltak kénytelenek. Menekülés közben több fajt felgyújtottak.

Vidéki szülők

akik gyermeküket Debreczenben akarják iskoláztatni,

gondoskodjanak

arról, hogy a gyermek részére jóra-
való polgári családnál

tisztességes ellátást

és gondos felügyeletet biztosítsanak.
Ne halasszák ezt a fontos kérdést az utolsó percre, hanem hirdessék szándékukat idejekorán a „Debreczen” apróhirdetési közt, hogy a beérkező ajánlatok közül a legmegfelelőbbet kiválaszthassák.

Dr. Király Péter

ügyvédi irodáját

Csapó-utca 32. sz. alá

helyezte át.

Báróból színész.

A nagyváradi színház új tagja.

Nagyvárad, július 25.

(Saját tudósítónktól.) Szenzációs esemény tartja izgalomban Nagyvárad művészvilágát. — Erdélyi Miklós nagyváradi színházvezető ugyan magas fizetéssel szerződött Corup György Arthur bárót, akinek Debreczenben is magasrangú rokona laknak.

Az eset szája a közeli időkbe nyúlnak vissza. Nagyváradon ugyanis nemrég Bihar Akos aratott nagy sikert a passió-játékokkal. Biharinak azóta egész udvara van Nagyváradon és egyik legrajongóbb híve Gorup György báró lett, aki azóta maga is elhatározta, — hogy színész lesz. Már régi álma volt ez, de mindeddig ellenezte a megvalósítást özvegy édesanyja.

Gorup György báró, akinek nagyon előkelő rokona vannak Debreczenben is, ismert ember Nagyváradon. Egy fejje magasabb mindenkinél, gyönyörű szél legény, hatalmas vállakkal, finom, nemes arcjellel. Karcsu és sugár, úgy, hogy külső, daltól megjelezen első pillanatban a mozik fejedelemét, Wajdemar Psylandert juttatják az ember eszébe. Rendkívül meleg hangja van. Huszonnégyéves, besorozott katonára. Özvegy édes anyját már évek óta ő tartja el, mert atyja, régebben elhalt.

Egy nagyváradi újságírónak így mondta el új pályájára vonatkozó terveit:

— Még diákkoromban szerettem volna színész jenni. Végtelenül vonzott a bíboros, herókus szerep, a nagy tragédiák mélysége. De a dicsőségről eddig csak álmodni volt szabad. Pénzügygazgatóság tisztviselő lettem az érettség után. Hosszas kérés után aztán anyám végre is beleegyezett abba, hogy színpadra lépjek. Megkaptam az artisztikus millió, a mit Bihar Akos teremtett maga körül. Nagyon részt az ő nébeszéléseinek köszönhetem, hogy az anyám engedett elhatározásából. Most hőszerepmes szeretnék lenni. Azt hiszem, hogy szebb jövő vár rám itt, mint vajamelyik hivatalban. Legalább is ezzel bíztat mesterem. Bihar Akos, mert én magamtól talán sohasem merete mvojna ily hirtelen bucsut venni a polgári élettől.

Bihari Akos pedig így nyilatkozott fejfedezéséről:

— Gorup bárót rendkívüli színésztalentednak tartom. A véletlen segítette elő, hogy fölfedezhettem. Egyszer hajlottam őt a társaságban szavani s annyira megkapott a hangjával hogy négyekben kezdtem a fiatal báróval foglalkozni. Kiderült, hogy tudja ugyszóván vajamennyi shakespearei tragédiát. Ismeri az egész modern francia, angol és magyar drámairodalmat. Csupa melegség minden szava, tud patetikus és cinikus jenni. Naponta próbákat tartunk otthon, mert készítem a vizsgétra. Annyira bízom a tehetségében, hogy feleslegesnek tartom számára az akadémiát. Erdélyi Miklós barátom eragadással nyilatkozott rója, amikor hajlotta és nyomban szerződött. Különösen hatalmas organuma tetszet nek, hiszen olyan melegsége van, hogy csuda! A vizsgát augusztusban fogja jelenni Budapesten s én azt hiszem, hogy őt és mulva a fiatal báró a Nemzeti Színház tagja lesz.

Öngyilkosság egy korona miatt.

A szalmavásárlás vége.

Hajduhadház, július 25.

(Saját tudósítónktól.) Tragikus esetet jelentenek Hajduhadházról. Egy cigányasszony egy korona miatt összeveszett férjével, miután pedig ez visszafejelt neki, hazament s zsíroszódót ivott, ami veszedelmesen összeegyezte a belső részeit. Az esetről hadházi tudósítónk a következőket jelenti:

Berki Ignáczné Zémbó Juliánna fiatal cigányasszony e hó 23-án déjelőtt 11 óra felé ebédet vitt férjének, aki a «Lapason» vályogvető munkás. Mikor odaért, látta, hogy férje éppen egy csomó szalmát vásárolt meg két koronáért.

Berkiné beavatkozott a vásárba, mondván, hogy azt a csomó szalmát egy koronáért is meg lehet venni. Férje részölt feleségére, aki visszafejelt neki. Szó-szót követelt s végre is anaposan összeveszték, mire az asszony elkésereade hazasietett, ahol is fölvetve a mosáshoz előkészített 10 fillér értékű feloldott zsíroszódót s mind megitta.

Pár perc múlva aztán rosszul lett, mire szomszédjai orvost hívtak hozzá, aki kezelés alá is vette a beteget. Berkiné állapota életveszélyes. Tetteért senkit sem okol, saját érzékenysége volt az oka mindennek.

A magyarországi kolera.

Ujabb két megbetegedés.

A borzasztó rém, a kolera réme nem ült el a négy halálesettel. Most ujabb két áldozatot övett magának s nem tudni, hogy nem fog-e tovább terjedni.

Ma híreink a következők:

Ujvidékről jelentik: Az ujvidéki szerb gimnázium igazgatóságát ma táviratilag értesítették, hogy dr. Petrovics Boskó, a gimnázium tanára tegnap Belgrádban kolera megbetegedett és meghalt.

A harmincnégy éves tanár a múlt hét kedden egy szerb tábormok ismerősének meghívására utazott le Belgrádba, hogy onnan a szerb főhadiszállásra menjen. Petrovics, hogy erre jogcímre legyen, megbízást kapott egy bécsi lapból és mint a lap tudósítója utazott le a szerb fővárosba és onnan tovább a harctérre.

A tanár szombaton déjelőtt hazajött Ujvidékre és az Andrássy-utca 17. számú házban, ahol hónapos szobában lakott, több levelet írt. A házasszonyával beszélgetett és fejfájásról panaszkodott. Néhány könyvet csomagolt be és a délutáni vonattal visszautazott Belgrádba. Tegnap aztán megjött a sürgöny, amely Petrovicsnak tragikus halálát hozta hírül. Az ujvidéki rendőrség, amely értesült a tanár haláláról, nyomban elrendelte, hogy a tanár ujvidéki lakását, ahol Petrovics Boskó első belgrádi útja után megfordult, azonnal fertőtlenítsék.

Veszprémből jelentik: A rendőrség táviratot kapott Belgrádból, hogy egy koleragyanus katonát utazik Veszprémbé. Ajmési Arpád rendőrkapitány és Rosenberg Jenő városi főorvos vérták a vonaton a katonát, akét fertőtleníztettek, fertőtlenízték és a járványkórházba vitték, ahol öt napig megfigyelés alatt tartják.

HIREK.

— **A házadó kivetési lajstromok.** Az 1913 évi, Debreczen sz. kir. város belső és külső területére szóló házadó kivetési lajstromok az 1909. évi XI. törvénycikk 4. §, illetve ennek végrehajtása tárgyában az 1913 évi VI. törvénycikk 2. §-a alapján a pénzügyminiszterium által 1913 évi 50.000 szám alatt kiadott utasítás 29. §-ának megfelelően 1913 évi július hó 28. napjától 1913 évi augusztus hó 4. napjáig 8 napig egy célból tételek ki a városi adóhivatalnál kerületenként közzemjére, hogy azokat mindenki megtekinthesse. A lajstromoknak ez a kitétele azon felebbezési határidőre, melyet az 1909 évi XI. törvénycikk 15 §-a szabályoz, nincsen kihatással, melynek alapján a felebbezést a kivetett adók ellen a közigazgatási bizottság adóügyi bizottságához intézve, az adóívnek kézbesítését, illetőleg az adóívnek el nem fogadása vagy egyébként kézbesíthetlensége esetén megkísérelt kézbesítést követő 15 nap alatt a pénzügyigazgatóságához nyújtandók be. Debreczen, 1913 évi július hó 24-ikén A város adóhivatala.

— **Lemondás százötvenezer korona tantárműről.** Báró Harkányi Lajos, az új kereskedelemügyi miniszter nagyon súlyos anyag előzeteseket hozott, hogy fejezhessen politikai barátságának, Tisza Istvánnak a kérését s elvállalja a miniszteri tisztelet. Egész sereg részvénytársaság vezetőségében foglalt helyet és a gazdagonokat igazgatósági tagságokról, melyek a miniszteri állásai összehajthatatlanok, mind lekejelet mondani. Minden nap kapjuk most a hivatalos jelentéseket, hogy a kereskedelemügyi miniszter bejelentette egyik vagy másik iparvállalat igazgatósági állásáról való lemondását. Szakkörökben beszéltek, hogy báró Harkányi Jenosnak ezek az igazgatósági állások legatöbb is százötvenezer koronát jövedelmektek egy évben. Ennek a nagy jövedelemnek elvesztéséért azért még sem kell nagyon sajnálni az új kereskedelemügyi minisztert, mert báró Harkányi Jenos e nélkül is egyike marad az ország leggazdagabb embereinek.

— **A huszároldó házaiban.** Ma hajnalban, úgy fél három óratéjban kigyuladt Szabó Mihály hentes tulajdonát képező, Erzsébet-utca 40. sz. alatt lev. ühustűstől. A tűzoltóság csakhamar megjelent a helyszínen és a tüzet eloltotta. A kár értéke meghaladja az ezer koronát.

— **Mer: nem adott tejet.** Maklón tegnap a gazdája istállójában felakasztotta magát Kiss Etej tizenhétéves cselédleány. Mire észrevették, már halott volt a szerencsétlen teremtés, aki egy szomszéd cseléd tanúsága szerint atól félt, hogy a tehén, melyet neki fejnie kellett, nem ad elég tejet s emiatt a gazdája őt veri meg. Annjira félt, hogy inkább a halálba menekült.

— **Tűz a Vendég-utcában.** Ma délután 3 óratéjban a Vendég-utca 34. és 56. számú házak padlásán tűz ütött ki. A tűzoltók azonnal kivonultak a helyszínére s bár a tetőzetet megmenteni nem lehetett, de a tűz továbbterjedését megakadályozták.

— **Tízéves bandita.** Besztercebányáról, jelentik: Szikora Bandi tízéves múlt a tavaszszaj, de mérés foglalkozása van. Zsebtolvaj, betörő és gyújtogató. Evtelműtségében és vakmerőségében pedig tutesz a legpérisibb apácson is. A kis gonosztevőt éppen akkor fogták el, amikor a külvárosban egy lakóházat felgyújtott. A ház földig égett; a gyújtogatást megejőzőleg a fél falu volt vajami csinálankodása miatt Szikora Bandinak és emadrágolása miatt boszorta meg így magát. Megvallotta azután, hogy nem ma okozott ejőször tűzveszedelmet. Pár évvel ezelőtt a Besztercebányával szomszédos Majorfayvén vizet kért egy paraszt gazdától és nem kapott. Másnap a fél falu leégett. Öt évvel ezelőtt a besztercebányai kincstári ácsfejpen fát lopott és tetten érték. Hetekkel né elhamvadtt az egész ácsfejpen. Hat évvel ezelőtt fát kért a besztercebányai erdőgazgatóság faraktárból. A fát megtagadták tőle. Röviddel ezután tűz ütött ki a faraktárban és a töméredek fa megsemmisült. Az elmúlt évben egy térsával rablőgyilkosságot akart ejkövetni, de ez meghiusult. A gyermek-gonosztevőt javító-intézetbe küldik.

— **Elfogott pénzhamisító banda.** A szegedi ügyészség togházába egy pénzhamisító családot kísérték be tegnap. Verba Lajos rovtomultu cipész, a felesége és 17 éves leánya már reggelen hamispénz gyártásával foglalkoztak. Mielőtt a hamispénzi forgalomba hozhatók volna, névtelen följelentés alapján leleplezték a hamisítókát. A gyártáshoz szükséges gépeket lefogalták, a banda tagjait pedig a rendőrség letartóztatta.

— **Táncmulatság.** A debreczeni földmunkés csoport saját könyvtárára alapja javára, f. hó stridóiak meg is véjaztották a díjszónpászott. 26-én, szombaton este, a Margit-fürdő, Munkás-Ottthon dísztermében nagyszabású táncmulatságot rendez, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. A mulatság este 8 órakor kezdődik. Rövid egyfelvonásos kabaré nyitja meg, lesz confetti csata, szavaját és táncz cigányzene mellett reggelig. Beléptől személyenként ejőreváltva 80 fillér, a pénztárnál 90 fillér. Családjegy (3 személyre) előreváltva 2 korona 20 fill., a pénztárnál 2 kor. 40 fillér. Jegyek ejőre válthatók: Szabó János Bercsényi-utca 73, Tóth Sándor Bercsényi-utca 30, a Erika építkezésnél Tóth Mihály és Eltzer Gyujánál, valamint a városi téglatetőben B. Szabó Ferencznel. A zenét Bugyó Imre b.ujvárosi elsőrendű zenekara szolgáltatja. Felhívások közönséget fogadtatnak és a «Debreczen» újságban lesznek nyugtázva.

— **Letartóztatott rendőrfelügyelő.** Pójból jelentik: Nagyj elűnést keltett Carlin rendőrfelügyelő letartóztatása. Néhány nap előtt erkölcsstelen merénylet történt egy leány ellen és a vizsgálattal Carlin jett megbizva. Időközben gyanu merült föl, hogy a rendőrfelügyelő volt a bűnös s tudván kívül ilyen irányban folytatták a vizsgálatot, amely ma kétségtelenül kiderítette Carlin bűnösségét.

— **Az üdvözítő vers.** A tanfelügyelő egy vidéki leányiskolát ment látogatni. Persze, nagy előkészületekkel vérták, a kis leányok tehát ünnepejében, az igazgató pedig szalonkabaréban jelent meg a tanfelügyelő fogadtatásán. A tanfelügyelő sorra jépta az osztályokat, amikor az egyik osztályba belépett az igazgatóval. Program szerint előjött az egyik kis leány, szépen meghajította magát az igazgató és a tanfelügyelő előtt és belefogott az ünnepi versikébe, mondván:

«A két számér, írta Pósa Lajos».

Autotaxi Nagyváradon. Nagyvárad élelmes és ügyes, lézasan fejlődő város. Egyre-
másra szegyeníti meg vidák társait és rugtat
ejébük egy-egy reformmal, okos és praktikus
városi reformmal. Most az autotaxival előzi
meg a többi magyar várost. Bérautót kap a
város s a körösparti metropolis utcai taxik túl-
költésétől lesz hangos. Ha ugyan nem a pesti
kollegék sorsára jutnak ezek a járművek és
nem a standon fognak kukkolni naphosszat. Ha
olyan lesz a díjszabásuk, mint Pesten, bizony
ugy járnának ott is a taxás autómobilok. De
ha okos és bölcs okulással szabják meg a bé-
reket, hamarosan kedvejté válhat az elégtén
autotaxi. És rövidesen kevésnek bizonyul az
a néhány gépkocsi, amit most a standokra álli-
tanak. A kedves váradak ez esetben ocsób-
ban is szerezhetnék be ezeket a taxikat. Alig
használt állapotban kaphatnának a fővárostól
egynéhány főbaleses taxit. Ugy hisszük, hogy
vajamennyi főbaleses, de hét annyi még sem
kejl Nagyváradnak. S a standon Pesten is el-
állhatnak.

Lefoglalt újságok. A sajtószabadságra
rossz idők járnak. Erre mutat legalább is az
a pár esemény, amelyet tudósítónk jelentenek.
Kassáról jelentik: A vizsgálóbíró rendeletére a
rendőrség ma lefoglalta a «Kassai Munkás» ci-
mű lap július 14-iki számában megjelent «Küz-
delem a tolvaj utódok ellen. A kassai népgyű-
lés és határozati javaslat» című cikk kéziratát,
a cikk királysértő tartalma miatt. A királyi-
ügyészség indítványára a törvényszéki vizsgáló-
bíró ma elrendelte a «Kassai Újság» című
politikai lap július 22-ik számának lefoglalá-
sát a «Békét akar a király» című vezércikk fel-
sértő tartalma miatt. — Fiuméből jelentik:
Az ügyészség ekoboztatta a «La Voce del Po-
popo» mai számát, amely «A legnagyobb szeg-
nyen» című cikkében bántó módon foglalkozik
a külföldiek letelepedéséről szóló törvénnyel. —
Fiuméből jelentik: Az ügyészség előterjeszté-
sére a vizsgálóbíró elrendelte ma este a «Bi-
jancsa» című estalap elkobzását, mert a lap az
idegenek letelepüléséről szóló törvénnyel meg-
nem engedett módon foglalkozott. A rendőrség
az óra után kezdte el az elkobzási rendelet
foganatosítását. — Ezenkívül a belügyminiszter
a Varsóban «Mucha» címen megjelent sajtóter-
méktől őfelsége és a trónörökös tszeletlen és
sértő magatartása miatt a postai szállítási jog-
gát a magyar szent korona országának egész
területére megvonta.

Halálozások. A debreczeni állami anya-
könyvvezetőnél az utóbbi négy napban — ju-
lius 22-től — a következő halálozásokat jelen-
tették be: Szilágyi Gábor ref. 1 hónapos, Vá-
rad Lajos ref. 38 éves, Rák Juliánna tk. 56
éves, Laboncz Szeréna ref. 2 hónapos, Ozory
István dr. ref. 60 éves, Faragó Margit ref. 3
hónapos, Faragó Sándor ref. 22 éves, Kapusi
Sándor László ref. 7 hónapos, özv. Seres La-
josné Végh Erzsébet ref. 77 éves, Kovács Ju-
liánna ref. 10 hónapos, Darvas Sándor ref. 13
hónapos, Szabó Miklós ref. 29 éves, Oszicsák
József gkath. 9 hónapos, Bakonszegi Imréné
Szecsei Juliánna ref. 58 éves, B) Nagy Mária
ref. 12 hónapos, Czérbes András ref. 24 éves,
Kőrösi Margit ref. 10 éves, Nagy Sándor ref.
7 hónapos, Farkas Péter gkath. 25 éves, Csórtán
Géborr ef. 56 éves, Jenei Juliánna ref. 3,
éves, Frank Gyula ref. 31 éves, Molnár Bálint-
né Faragó Juliánna ref. 63 éves, Pecsovszki Jo-
lán ref. 18 hónapos, Pap Gizella ref. 35 éves,
Gjück Izr. halvaszületett, Luksz Márton izr. 82
éves, D. Papp József ref. 48 éves, Nagy Bálint-
né Mojnár Juliánna ref. 59 éves

**Makulatur papiros olcsón kap-
ható a kiadóhivatalban:
Darabos-utca 7. sz.**

Egy milliórd. Mindazok az olvasónk, a
kik eddig még nem tehettek szert egy milliórd-
ra, bizonyonyaj érdeklődéssel fogják olvasni az
alábbi sorokat. A francia «La Croix» című újság
írja: Egy milliórd frank aranyban 322.500 ki-
logrammot nyom. Kőbirtalma 12 köbméter. Ha
ezt az arany mennyiséget vékony dróttá huz-
nák ki, hosszabb lenne, mint a föld kerülete.
Ezt a drótot mint aranykötőt alkalmazhat-
nánk a városokban a föld körül. Ha huszfrank-
os aranyakban egymás mellé raknánk a mil-
liárdot, 1050 kilométer hosszú aranyozott utat
adna ki. Ha pedig szorosan egymás tetejébe
hejjeznék a huszfrankosokat, 33.000 méter ma-
gas aranytorony keletkezne. Milyen kicsiny len-
ne emellett a világ legnagyobb hegycsúcsa és
hogyan ejtőpülne a kis Eiffel-torony! Egy mil-
liárd értékű tízfrankos felemeléséhez hatezer erős
ember megfeszített munkája lenne szükséges. És
mekkora nagyságu kemence kejlene ez összeg-
nek a megolvasztásához? Ha valaki megenged-
hetné magának azt, hogy szobrokat önthessen
ebből az aranytömegből, parkjét huszonkét
örösi aranyszoborral ékesíthetné. Ezüstben 5
millió kilogrammot nyom egy milliórd és 477
köbméter a kőbirtalma. Ebből a tömegből 4
milliméter vastag ezüstövöt lehetne készíteni a
föld derekára. Egy milliórd értékű ezüstből 636
éjtnagyságu ezüstszobrot önthetnénk. Ha vona-
ton akarnánk szállítani a milliórdot, arany-
ajkájában 33 vagon, ezüst formájában pedig
500 kocsi tudná csak elhurcolni az összeget.
Az ötszáz vasúti kocsi hosszában három kil-
ométert foglal el a síneken.

Kedvezmény előfizetőinknek. Ki-
adóhivatalunk elhatározta, hogy mind-
azok az előfizetők, kik legalább egy
negyedévre előfizettek, lapunkban **egy-
szer teljesen díjtalanul** leköszölthetnek
bármilyen apróhirdetést, Aki tehát házát,
földjét, szőlőjét vagy bármit eladni
vagy venni akar, cselédet vagy más
alkalmazottat keres, ha a „Debreczen”
előfizetője, az előfizetési nyugta bemu-
tatása feljogosítja őt e kedvezmény
igénybevételére. Reméljük, hogy kiadó-
hivatalunk ezen kedvezményét mélyen
tisztelt előfizetőink igyekezni fognak
mielőbb igénybe venni.

**Fényképezési készülékek működölő-
nek.** Mindazoknak, akik a fényképezést, e
legvonzóbb és mindenki által könnyen meg-
található sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az
A. Moll cégnek (Bécs, Tuchlauben 9.) cs. és
kir. udv. szállító 1854 óta fennálló fényképe-
zési eszközök különlegességei áruházát, a
melynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen
küldi el bérmentve a cég.

A „Mészárosító részvénytársulat”
felszámol, mi rt is a felsőgallai és mis-
kolci égetett meszet ezentul a Magyar
általános közsémbánya részvénytársulat
(Budapest, V., Zoltán-utca 2.) közvet-
lenül árusítja.

A Nemzeti-kávéházban (a vasúttal szem-
ben) minden este 9 órától reggel 5 óráig fia-
tal leányokból szervezett daltársulat (a la orfe-
um) szórakoztatja a kávéházam látogató nagy-
érdemű vendégeket. Belépti díj nincs. Egész éj-
jel díjazzene. Rosner.

**Borzalmas
szerelemi dráma.**

Gyilkos és öngyilkos fiu

Róma, július 24.

(Fővárosi tudósítónk telefon-jelentése. Az
örökvérosnak megint szerelemi szenzációja van.
Egy borzalmas és meglepő részletekből szőtt
regény, amely még Itáliában, a féktelen szen-
vedelmek és érzések klasszikus földjén is, meg-
döbbenést kejtett. A szereplők: egy Sabbatucci
Fernando nevű husz éves fiatalember, foglalkozá-
sára nézve mechanikus és Scaramucci Annuci-
ata, aki még csak tizenöt esztendő, nagyon
szép leányka volt s akinek az apja gazdag ke-
reskedő Rómában.

Néhány hónappal ezelőtt történt, hogy a
fiu az utcán megismerkedett Annuciátával. Az
ur. csapadékból való kis leány nem tudott ellen-
állni a fiu hipnotikus nézésének s szüleinek tud-
ta nélkül gyakran találkozott a fiatalemberrel.
A leány szülei megtiltották leányuknak a fiuval
való találkozást, de Annuciata természetesen
nem fogadott szót.

A leány apja néhány nappal ezelőtt meg-
üzente Sabbatuccinak, hogy kerülje a leányát,
mert különben följelent a rendőrségen. A fiata-
loknak az volt a válasza erre a fenyegetésre:
hogy megszűntek és ejtűntek.

Annuciátának az apja most már csakugyan
kénytelen volt a rendőrségre sietni, hogy a
leányát megkeresse. A Scaramucci-család jó
barátja nagyobb összeg pénzt adott a fiatalok-
nak, majd pedig arra kérte a szerelemeseket, hogy
a következő napon jelenjenek meg valahol, hogy
a leány apját odahívassa és tárgyalhassanak
a jövő tennivalókról.

A szerelemes pár beleegyezett a találkozás-
ba és a véroson kívül levő egyik híres kut-
tat helyre mentek meg a találkozás helyéül.

A kereskedő már megnyugodva indult el
tegnap a kijelölt találkozóóra, de azért magá-
val vitte néhány barátját is. A két szerelemes
a kut közepében ült egy padon és már messzi-
ről észrevehette a közeledőket. Az apa öröm-
mel közeledett a leánya felé, amikor irítség-
sá látta, hogy a fiu revolvert vesz a ke-
zébe.

Kiabálni kezdett feléjük, hogy Fernando
ne kövessen el semmi örültséget, tejeségül,
adja hozzá a leányát. A fiu azonban nem
hajlotta, vagy nem hitte ezeket a szavakat. A
kétségbeesett apa, aki futva közeledett a két
szerelemeshez, egyszerre csak azt látta, hogy
a fiu magához öljelve a leányt, odailleszté a
revolver csövét Annuciátának a fejéhez és
megnyomta a ravaszt. A kis leány végigomlott
a padon. Ezután a fiu is a halántékához emel-
te a revolvert és egy másodperc múlva ő is hol-
tan bukottv égig a padon.

A szerencsétlen apa azzal magyarázza leá-
nak tragédiáját, hogy Sabbatucci vajszínűen
detektíveknek nézte a véle levő barátait és az
ejtőgatóstól való féltelmében követte el borzal-
mas csejkedetét.

CSARNOK

AZ ERKÉLYES LAK.

Regény.

Irta: Csekov Antal.

I. 1.

Vagy hat hét év előtt történt; a T. kormányosság egyik kerületében volt akkor, Belokurov földbirtokosnál. Belokurov fiatal ember volt, aki nagyon korán szokott felkúlni, zubbont viselt, este sört ivott és mindig arról panaszkodott hogy sehol és senki nem érti meg. A kertben lakott egy meléképképeleiben, én meg egy régi urasági lakban, amelynek volt egy nagy oszlopdíszes kertje; a széles pamlagon kívül, amelyen aludtam, s az asztalon kívül, amelyen kártyát vettem, egyéb butorzat nem volt a teremben. Ebben az ósdi kályhában mindig zugott valami, még a legcsendesebb időben is, de ha zivatar volt, az egész ház remegett és mintha darabokra készült volna repedezni; borzadályos volt ez, különösen éjszaka, amikor mind a tíz ablakot megvilágította a villám. A sors szüntelen szdmítetésre kárhoztató és tisztára semmit sem dolgoztam. Órákon át néztem az ablakaimból az eget, a madarakat, a farkasokat, elolvastam mindent, amit a posta hozott és aludtam. Néha elmentem hazulról s késő estig bolyongtam.

Egyszer hazamenet véletlenül ellévedtem egy idegen birtokon. A nap már elrejtőzni készült és az erdő kalászra kiterjeszkedett az est árnyai. Két sor régi, sűrűn egymás mellett állított, igen magas jegenyefenyő, mint két fal, úgy emelkedett és komoran szép sort képezett. Könnyedséggel léptem át a kerítésen és végigmentem ezen a fason, mi-

közben észtelenül siklóram végig a fenyők töjén, amelyek itt néhány hüvelyknyi magasságban rakarták a földet. Csendes és sötét volt a világ, csak fenn, a fák csúcsain reszketett imitt-amott egy fényes, aranyos sugár, amely tündökölt, mint a szivárvány a pók-hálón. A fenyvesek kábító illatott árasztottak.

Akkor aztán beértem egy hosszú hárs-fasorba. Itt is elhanyagolt és vén volt minden. A tavalyi lomb szomeruan zörgött a léptek alatt és az alkonyatban árnyak rejtőztek el a fák között. Jobbról, a gyümölcsösben, gyűnge hangon dalolt egy sárgarigó és kitetszett az énekéből, hogy nem igen van hozzá való kedve, valószínűleg öreg volt már ő is. Itt aztán végtére jutottam a hársaknak is; elhaltam egy terraszos, erkélyes fehér épületnél, s hirtelen egy kuriát láttam magam előtt, széles tavat fűrdőházzal, zöld fűzfa csoportot, a vizen túl egy falut magas, keskeny templomtoronnyal, amelyen kereszt tündökölt s amelyen visszatükröződött a lemenő nap.

Folytatjuk.

Kitünően megvéd a

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
Természetes égvíz

SÁVANYUVÍZ

A dugó egész

sokféle infectiosus
bajtól; a pusztá
gránitaxiklából
fakad.

Több epidémiánál fényesen bevált.

'Riska' állatvédőpor

az egyetlen gyógy- és óvszer száj- és körömfájás sertésvész és barmfivész ellen. A m. kir. földm. miniszter által rend. engedélyezett.

Ára eredeti dobozban 3 kor.

Főelárusító **Meller és Tsa**
Budapest, Károly-körut 10. sz.

CSÁSZÁRFÜRDŐ.

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kónes hévízgyógyfűző; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőleg-, szénsavas- és villamc: vízfürdők. — A fürdők kitérő ered. mennye használatnak főleg csuszobántalmaknál és idegbajok ellen. — Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezeléjantányos árak. — Gyógy- és zenedii nincs Prospektust ingyen és bérmentve küld.

az igazgatóság

Alapított 1901-ben.

Horovitz Zsigmond

két szedőgép és villamos erőre berendezett

könyv- és műnyomdája

DEBRECZEN, Darabos-u. 7.

Telefon 412.

Telefon 412.

A „DEBRECZEN”

politikai napilap kiadóhivatala.

Telefon interurban 412.

Készít a
legrövidebb idő
alatt és legju-
tányosabb ár-
ban mindenféle
nyomtatványt.

NEVJEGYEK,
Eljegyzési,
Esketési és Bál-
meghívók
olismert leg-
jutányosabb
árban.

olc
N
méter
várado
vasuti
szesen
annya
lőhely,
föld,
csuk
szűke
telek
rendelk
Bán
Békés
Leg
4-
Egy
amely
város
döte
Hajdu
Szakk
Ajánla
e lap
nok i
megva
megyé
rendel
talno

Walla József

Czementáru-gyár Részvénytársaság.

Mozaiklap-, műkö-
és cementáru gyár

Beton, vasbeton és burkoló
építési vállalat

Iroda kizárólag:

BUDAPEST, VII. Gizella-ut 3.

Alapított 1878. évben.

TELEFON 59-90.
és 141-69.

Gutmann Testvérek

köszénbányái

Budapest, V. Béla-utca 6. sz.

Interurbán telefon: 33.

Előrendű porosz darab-, kocka és dió-
szén, szoba és konyhafűtésre.

Ostrau-dombraui darab-, kocka-, dió
és aknaszén.

Ostrai mosott, gép- és kazánfűtési cé-
lokra, finom és durvaszemű kovácszén.

Drenkovai szén, ipari célokra, saját gő-
zósútkkal szállítva.

Ostrau-dombraui pirszén, öntőde és
szívógázmotor célokra.

Ostrai-légszuszpirszén, szobafűtésre

Ostrai-köszénbrikett, 3 kilogramos
darabokban, lokomobil és stabil gépek
fűtéséhez.

Minden vasúti- és hajóállomásra szállítva.

Eladó

olcsó földbirtok

Nagyváradtól (Bihar-megye) 20 kilométer távolságra (Félix-fürdő mellett) Nagyváradtól műút vezet keresztül a birtokon, vasúti megállóhely a tanya kapuja előtt, összesen **563 kis hold (1000 □-es) anyával együtt**, ideálisan szép nyaralóhely, ebből **450 hold kitűnő szántó-föld**, a többi legelő. **Az átvételhez csak 25-30 ezer korona készpénz szükséges**, a többi eladó előnyös feltételek mellett kölcsönképen juttatja a vevő rendelkezésére. Bővebb felvilágosítást nyújt

Bányai András építőmester
Békéscsaba, Andrássy-utca 6. sz. alatt.

Világtalálmány!!

Legalább 10 ezer korona évi kereset
4-5000 korona tőkével

Egy új világtalálmány terjesztéséhez, amely minden faluban, kisvárosban, nagyvárosban, **kávéház, vendéglő, fürdőtelepek, iskolák és salonok** örömmel vásárolnak.

Hajdu-megyében vezérképviselőt keresünk! Szakképzettség absolute nem szükséges! Ajánlatokat **Világtalálmány** jellegűre a lap kiadóhivatalába kérünk. Csak olyanok irjanak, akiknek a fenti tőkék megvan! A képviselőt esetleg több megyére is átadjuk megfelelő tőkével rendelkezőnek. **Kereskedő, hivatalnok, magánzó**, vagy bárki válhat a képviselőt.

R*WOLF

Magdeburg-Buckau

Magyarországi Képviselete:
Budapest, V., Báthory-utca 18

Szabad, túlhevített gőzű
LC KOMOBILOK
Wolf eredeti szerkezete 10-800 lóerőig
Bármely gyártelep legelőnyösebb üzemébe

Eladó

úri lak és üres telek.

Egy szép úri lak, gyönyörű parkkal és beültetett szőlővel, továbbá egy kisebb lakház, nagyobb terjedelmű szőlővel és egy beépítésre kiválóan alkalmas szőlő-épület eladó a Vénkertben. - Bővebb felvilágosítás a kiadóhivatalban.

Szliács aczélfürdő.

Felső-Magyarország.

Egvedől ismert szénsavdus vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás beiszáradt. Idény május hó 15-től szeptember hó 31-ig.

Felülmulhatatlan verszegényesség, sapkor, női bajok, háterginc és idegbajok, benuulás ellen, átszenvedéti betegség és erőss munkásság után. Mint fürdőorvos **Dr. Nádoss István** hív. fürdőorvos működik. Utazás Bécsből 9 óra. északról Oderbergen át 5 óra, délről Budaó pesten át szintén 5 óra. Szliácsra vonatkozó falragaszok minden nagyobb vasúti állomásoknál vannak függesztve. Kimerítő felvilágosítás és prospektust, utazás valamint lakás árked. vezményről az elő- és utóidényben stb. ad a Fürdőigazgatóság, Szliács (Zólyom-megye)

A magy. kir. földmívelés-
ügyi minisztérium megbí-
zasából az állami szőlő-
telep által kipróbált

Kochillin

szőlőmoly és gyümölcs-
féregirtó anyag.

bizonyult a legjobbnak az ed-
dig ismert összes anyagok
között. A szőlő virágzása idején egy-
szeri használat után minden pete, hernyó
lepke és báb elpusztul. A szőlőmoly és
gyümölcsféreg ellen a legolcsóbb és
leghatékonyabb anyag. **Ára klg.-ként
4 korona.** Minden kilogram 25 liter
vizben feloldandó, ekkora mennyiség
400 négyzetméter szőlő bepermetezésére
elegendő. Ha a firtóketbőgrékbe már-
toztatjuk vagy az anyaggal ecseteljük:
ugy két kilogramm egy katasztrális hold
szőlőre elegendő. **Hatása elmaradhatatlan
gyümölcsre, emberre ártalmatlan.** Meg-
rendelhető az ár előzetes beküldése
vagy utánvétel mellett a **Tóth-féle
Kochillin szőlőmoly- és gyü-
mölcsféregirtó-anyaggyár** köz-
ponti irodájában, **Budapest, VI.,
Eötvös-utca 14.**

Részletes használati utasítás minden
csomagban; számtalan elismerő levele
tartalmazó prospektussal dímentese
szolgálok. **Viszontelárusítókat keresüku**

Egy okos fej

elsajátítja azon vívmányokat, melyekkel
a tápszorkémia a háziasszonyt meg
ajándékozta.

Dr. Oetker sütőpora a 2. f. élesztő
pótlásul szolgál, mellyel kuglófokat,
linzi és más egyéb tortákat, vala-
mint mindennemű süteményeket és
tésztákat lazábbakká, nagyobbakká,
jobb ízűvé és könnyebben emész-
hetővé tesz.

Dr. Oetker pudíngpora a 2 f. tejjel
főzve, gyermekeknek és felnőttek-
nek csontot képző, nagyszerű és
olcsó utóeledelt nyújt.

Dr. Oetker vanillincukra a 12 f. csoko-
ládé, tea, pudíng, tej, mártás és
crème vanillizására szolgál és
teljesen pótolja a drága vanília
esővet. Egy csomag tartalma 2-3
jó vanília-csönek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden
csomagban. Kapható minden élelmi-
szer üzletben, valamint drogériában.
Vények ingyen.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

GYÜMÖLCS SZÁLLÍTÓ KOSARAT

mindenkivitelben és mennyiségben
legelőnyösebben szállít az

Országos Központi Hitelszövetkezeti

kötelekőbe tartozó ipari és háziipari szövetkezetek

Beszerző és Értékesítő Központja

Budapest, VIII. József-körut 36.

Szétküldési telepek:

Kecskemét, Szépfalu, Zenta.

Az ORIENT szálloda

BUDAPEST,

VII., Ráókczy-ut 42. szám.

teljesen ujonnan berendezett 85 szobával a
város központjában, Villanyos világítás figyel-
mes kiszolgálás. Szobák 3 koronától. feljebb.

Kávéház a házban.

Szives pártfogást kér a tulajdó

Vezető: **Schloethaur Ferenc.**

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden szó egyszeri beiktatása **5 fillér.** **Vastagabb betűvel 10 (tíz) fillér**

Levélbeli tudakozódásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell beküldeni. — Postán beküldött hirdetésekre vonatkozólag a utalvány-szelvény száma kériük.

Apró hirdetés előre fizetendő. Vidéki lappró hirdetés díja levélgyekben is belüldhető

Levelezés.

Nősülne csinos barna 27 éves keresztény felsőkereskedelmi iskolát járt vendéglős gyönyörű fekvésű fürdő helyen, nőül venné azon 16—24 éves szép uri leányt kinek K 10,000 készpénze van. Fényképpel ellátott levelet: „Mintaférfj” jelige alatt Miskolczi főpostára kérek.

Keresek református becsületes tisztességes háziás nevelésű 18—26 éves hajadon vagy özvegyet nagyobb összeggel. Budapest 3 éve villanyfelszerelési vállalatomban, adósságom nincs, ajánlatok: Budapest, VIII. Népszínház-u. 22 Papp.

Cserébe adnám 15 éves kereskedelmista leányomat tisztességes házba hasonló fiú, illetőleg leányért. Családom nyelve német, Polgári, és felsőbb leányiskola, főgimnázium, főreáliskola helyben. Breuer Róbert. Lőcse.

Elsőrendű huspiazczal rendelkező nagy vidéki városban legmodernebben teljesen berendezett **szalámigyar**, villamos és gázerőre hűtőkészülékkel, az üzemhez szükséges gépekkel és berendezésekkel gyár épülettel együtt eladó, esetleg bérbeadandó. Szíves ajánlatok „Előnyös” jelige alatt a lap kiadóhivatalába kérek.

Makulatura papiros kis és nagy mennyiségben olcsón kapható — Darabos-u. 7. Telefon 412.

Hatvan-utca 6. sz. alatt két utca bntorozott szoba esetleg külön-külön is juányos árban azonnal kiadó.

TELJES ELLÁTAST keresek, külön-szobával, komolyabb korban levő barátnóm részére, lehetőleg idősebb nőnél, kinek háztartásban segédkezne. Igényekről később, ezuttal csupán ajánlatot kérek: „Barátnő” címmel, kiad ba.

Tenke Biharmegye. Legelősebb és leghathatásosabb vasas fürdők egyike, a nőbetegségek és vérszegénységből eredő bajok gyógyítására. — Prospektust készséggel küld a fürdő-igazgatóság.

Egy vasüst, ipari célra alkalmas, eladó. Bővebbet Darabos utca 7. szám.

Allandóan

mellékkeresetként i

sok pénzt

kereshet

ha címét foglalkozása megjelölésével **Budapest, 55-ös postahivatalba „Universium”** jelígre beküldi. — Nem ügynökség.

Kiadó nyári lakás. 2 szoba, veranda, és mellékhelyiségekkel a Vénkertben kiadó. Bővebbet a kiadóban.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmákosabb GYOMOR- és ALTEST-BANTALMAK, gyomorhev, rögzött SZÉKREKEDÉS, májbántalom, VERTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles háziáruknak évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt doboznak 2 korona Hamisítók törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint a fájdalomcsillapító bedörzsöléshez köszvény, csusz és a meghűléségyéb következményeinek legismertebb népszere.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökere gondozásért és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva.

Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni

Dr. Málnai Mihályné

felsőbb leány tan- és nevelő-intézete Budapest, VI. Bajza-u. 20 (saját házában)

Andrássy-uti villanegyéd. 19-ik iskolai év.

- I. Nyilvános elemi leány- és fiúiskola.
- II. Felsőbb eányskola, általános és kereskedelmi irányu továbbképző tanfolyam.
- III. Internátus bennlakó és félig bennlakó tanulók számára.

Bővebb felvilágosítást nyújt és prospektust küld

Az igazgatóság.

Rutinirozott budapesti,

kiterjedt ismeretséggel bíró és 17 éve fennálló bejegyzett kereskedelmi irodatulajdonos

„fizetésektelen”

vagy fizetési haladékok kérés és csődben lévő kereskedők és iparosok ügyeinek rendezését elvállalja, azt a legnagyobb lelkiismerettel, hártalan szorgalommal és figyelemmel minden körülményre rövid időn belül lebonyolítja. — Egyezségek esetleges finanszírozását magára vállalja. Sürgőnyi meghívásra azonnal jelentkezik. Wienben állandó képviselőlet tartok. Cím:

Fenyvessi Dávid

Rádai-u. 5. sz. Telefon 68—17

Legjobb szepítőszer! Hölgyek részére nélkülözhetetlen!

Óvakodjunk az utánzatoktól! Törv. védve.

Csodás, gyors és biztos hatása.

A NŐI SZÉPSÉG

elérésére tökéletesítésére és fontartására legkitünőbb és legbiztosabb a vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan, minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszerkereskedésben kapható **Földes-féle**

MARGIT CRÉME SZAPPAN

Ezen világhírű arckenőes eltávoit szepítőt, májoltot, pattanást, mi eszert és más minden bőrbajt, sőt ráncokat, himlőhelyeket is, az arcot fehérre, simává és üdőbbé varázsolja. **Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 kor. Margit hölgypor (3 féle színben) 1-20 kor. Margit szappan 70 f. Margit fogpép (Zahn pasta) 1. korona, Margit arcvíz 1 korona.** Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FOLDES KELEMEN gyógyszerész, ARAD.

Főraktár Debreczenben: Balázs Ödön, Jóna és Jóna drog. Kubek Sándor, Mihalovics Jenő, Mautner Alfred, Tóth Béla, Baróc Zsigmond [Hajduszentmihály] Ercsey Gábor gyógyszerész Hajduböszörmény.

Hársfalva

gyógyfürdő

klimatikus gyógyhely.

Vasuti állomás, posta és távirda. 230 méter magasságban fekszik a tenger színe felett. **Fürdőidény május 1-től szeptember 30-ig.** Gyönyörű fekvés, ózondus hársfa- és fenyőerdők. Kényelmes és olcsó ellátás, modern berendezés, hidegvíz gyógyintezet, sós és fenyő belégzőtermek (Inhalatorium), savanyuvizes és vasas ásványvíz-fürdők, orvosi felügyelet alatt álló kitünő vendéglők **Gyógyvize kitünő hatása** tüdőbajok, malária (moesárláz), gégehörg- és tüdőhurut, máj- és lépdaganatok, hólyaghurut specificus a görvélyes csont bántalmaknál. Mindenféle idegbántalmak, fejfájás, migraine, histeria, szédülés, nehéz légzés, hypochondria, vérbajok, köszvény, görvély, bujakór, delirium trem. potat. Női bajok, sápkór, havi zavaroknál Részletesebb felvilágosítással szolgál:

a fürdőigazgatóság Hársfalva (Bereg-m.

Betonkészítők és vállalkozók figyelmébe!

Kotrógépen nyert

Sajókavicsot és Sajóhomokot

bármely mennyiségben legjutátnyosabban szállít

Ravics és Homok termelési és értékesítő vállalat Miskolcson.

